

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

**Το Ι.Ο.Α.Σ. «Πάνος Μυλωνάς» και η Genesis Pharma,
Μέλος της Συμμαχίας «Δρόμοι στο Μέλλον»
ενημερώνουν τους οδηγούς για Καλή Υγεία και την Ασφαλή Οδήγηση**

Οι συνέπειες των Τροχαίων Συγκρούσεων στην Ψυχική Υγεία

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.Α.Σ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Οι συνέπειες των τροχαίων συγκρούσεων δεν αφορούν μόνο τη σωματική σφαίρα αλλά εκτείνονται και στην ψυχική υγεία καθώς και σε πλευρές της κοινωνικής λειτουργίας του ατόμου. Τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων αναφέρουν αλλαγές στην οικογενειακή, κοινωνική ζωή καθώς και προβλήματα ψυχικής υγείας. Ένα τροχαίο συνιστά μια τραυματική εμπειρία με ισχυρό σωματικό και οπτικό αντίκτυπο. Παράλληλα, η εμπειρία ενός τροχαίου είναι δυνατόν να προκαλέσει αίσθημα ευαλωτότητας

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO, 2022) οι τροχαίες συγκρούσεις αποτελούν πρώτη αίτια θανάτου. Ετησίως λαμβάνουν χώρα 10 εκ. τροχαίες συγκρούσεις, ενώ πεθαίνουν 1.25 εκ άνθρωποι. Περισσότερα από 50 εκ. άτομα υποφέρουν από μη θανατηφόρο τραυματισμό που οδηγεί σε μειωμένη λειτουργικότητα. Ως ομάδες υψηλού κινδύνου θεωρούνται οι πεζοί, οι ποδηλάτες και τα άτομα τρίτης ηλικίας ανεξαρτήτως φύλου. Οι ανάγκες που προκύπτουν από μια τροχαία σύγκρουση είναι πολλαπλές μεταξύ των οποίων ιατρικές, ψυχολογικές, νομικές και οικονομικές. Η συχνότητα με την οποία τα εμπλεκόμενα άτομα αναπτύσσουν ψυχικές δυσκολίες αντικατοπτρίζεται στο ότι τα τροχαία ήταν η 3^η αιτία ψυχιατρικών διαταραχών για το 2020.

Οι συνέπειες στην ψυχική υγεία έπειτα από ένα τροχαίο περιλαμβάνουν οξείες ή πιο χρόνιες ψυχολογικές καταστάσεις με πιο κοινές τη Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (ΔΜΣ), την Κατάθλιψη, τις Αγχώδεις Διαταραχές καθώς και επιπλοκές του Πένθους για του συγγενείς των εμπλεκομένων και δυσκολίες που εμφανίζονται στα παιδιά.

Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες - ΔΜΣ

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Η πιο συνηθισμένη συνέπεια στην ψυχική υγεία για τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων είναι η Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (ΔΜΣ). Προκαλείται μετά από ένα τραυματικό γεγονός που μπορεί να περιέχει πραγματικό ή επαιλούμενο θάνατο, σοβαρό τραυματισμό ή απειλή της σωματικής ακεραιότητας, το οποίο το άτομο βίωσε άμεσα ή ήταν μάρτυρας ή έμαθε ότι συνέβη σε μέλος του στενού του κύκλου ή εκτέθηκε σε λεπτομέρειες αυτού σε υπερβολικό βαθμό (π.χ. άτομα από τα συνεργεία διάσωσης). Τα συμπτώματα της διαταραχής εμφανίζονται συνήθως σε διάστημα 3 μηνών έπειτα από το συμβάν, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να εμφανιστούν έπειτα από περισσότερους μήνες. Τα συμπτώματα διακρίνονται σε 4 κατηγορίες:

1. ενοχλητικές μνήμες του τραυματικού γεγονότος: το άτομο ενδέχεται να έχει διεισδυτικές μνήμες του γεγονότος ή να βιώνει εκ νέου το τραυματικό συμβάν σαν να συμβαίνει στο παρόν κάτι που ονομάζεται «flashback» ενώ επίσης μπορεί να εμφανιστούν ενοχλητικά όνειρα που έχουν ως περιεχόμενο το τραυματικό συμβάν.
2. αποφυγή ερεθισμάτων σχετικών με την τραυματική εμπειρία: το άτομο προσπαθεί να αποφύγει ενοχλητικές μνήμες ή εξωτερικά ερεθίσματα που θυμίζουν το συμβάν (π.χ. αντικείμενα, μέρη, ανθρώπους που σχετίζονται και υπενθυμίζουν το συμβάν)
3. δυσκολίες στη σκέψη και τη διάθεση: δυσκολίες να ανασύρει μια σημαντική πλευρά του τραυματικού γεγονότος, αρνητικές εκτιμήσεις για τον εαυτό/κόσμο/άλλους (π.χ. ο «κόσμος είναι επικίνδυνος»), τάση να κατηγορεί το άτομο τον εαυτό του, αρνητική συναισθηματική φόρτιση (φόβος, θυμός, ενοχή), μειωμένο ενδιαφέρον και δυσκολία να βιώσει θετικά συναισθήματα.
4. υπερευαισθησία: πιθανές εκρήξεις θυμού, ριψοκίνδυνη συμπεριφορά, δυσκολίες στον ύπνο και τη συγκέντρωση.

Έρευνες έχουν δείξει πως η ΔΜΣ εμφανίζεται σε ποσοστά από 6% μέχρι 45% παγκοσμίως (Kenardy et al., 2015). Μια σειρά από παράγοντες έχουν συνδεθεί με την πιθανότητα εμφάνισης ΔΜΣ και είναι οι παρακάτω:

- σοβαρότητα τραυματισμού
- φύλο (γυναίκες πιο πιθανό)
- θάνατος αγαπημένου προσώπου ή εμπλοκή άλλου μέλους της οικογένειας σε τροχαίο
- σωματική αναπηρία
- έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

- άλλες δυσκολίες στην ψυχική υγεία (Κατάθλιψη, Αγχώδεις διαταραχές)
- ιστορικό προηγούμενων τροχαίων συγκρούσεων
- να έχει υποστεί το θύμα έγκαυμα
- η αντίληψη πως η ζωή απειλείται κατά την διάρκεια του τροχαίου
- η επίμονη σκέψη για το τραύμα & οι διεισδυτικές αναμνήσεις από το τροχαίο
- η εμπλοκή σε δικαστικό αγώνα για λήψη αποζημίωσης
- η διάρκεια παραμονής στο νοσοκομείο
- το χαμηλό εισόδημα

Η ΔΜΣ επιπλέον σχετίζεται με περαιτέρω συνέπειες και προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας. Τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο για χρήση ουσιών, αϋπνία, εκδήλωση κατάθλιψης καθώς και για αυτοκτονία. Αντιμετωπίζουν προβλήματα στην καθημερινή λειτουργικότητα, οικονομικά, διαπροσωπικά προβλήματα και αν είναι γονείς δυσκολίες με την ανατροφή των παιδιών. Συνήθως καθυστερούν να επιστρέψουν στον εργασιακό χώρο.

Κατάθλιψη

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

GOODYEAR

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων ενδέχεται να εκδηλώσουν κατάθλιψη. Το 82% των θυμάτων τροχαίων συγκρούσεων εκδήλωσαν κατάθλιψη μαζί με ΔΜΣ, ενώ το 10,9% εμφάνισαν τα συμπτώματα ενός καταθλιπτικού επεισοδίου (Almutairi & Altamini, 2019).

Η κατάθλιψη σε συνδυασμό με ελαφρύ τραυματισμό επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής ακόμη και για διάστημα ενός χρόνου μετά τον τραυματισμό. Η κατάθλιψη αποτελεί μια διαταραχή της διάθεσης, τα συμπτώματα της οποίας διαρκούν τουλάχιστον 2 εβδομάδες, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα πρέπει να είναι καταθλιπτική διάθεση ή ελάττωση του ενδιαφέροντος. Τα συμπτώματα της κατάθλιψης περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- καταθλιπτική διάθεση: το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας το άτομο φαίνεται να έχει ή αναφέρει αίσθημα θλίψης, κενού ή απελπισίας
- μειωμένο ενδιαφέρον του ατόμου για τη συμμετοχή του σε όλες ή σχεδόν όλες τις δραστηριότητες
- αλλαγές στο βάρος με σημαντική απώλεια ή αύξηση του βάρους και ελάττωση ή αύξηση της όρεξης
- δυσκολίες στον ύπνο, αϋπνία ή μεγαλύτερη του συνηθισμένου διάρκεια ύπνου
- πιο αργές ή πιο γρήγορες κινήσεις ή πιο αργή ή πιο γρήγορη ομιλία απ' ό,τι συνήθως
- κόπωση και έλλειψη ενέργειας
- έντονη ενοχή, κατηγορίες προς τον εαυτό και αίσθημα αναξιοσύνης
- μειωμένη συγκέντρωση και μειωμένη ικανότητα λήψης αποφάσεων
- αυτοκτονικές σκέψεις και σκέψεις για αυτοτραυματισμό

Διαταραχές Άγχους

Σύμφωνα με έρευνες, τα άτομα που είχαν εμπλακεί σε τροχαίες συγκρούσεις εκδήλωσαν φοβία ταξιδιού σε ποσοστό 30,7%, ενώ το 55% των ατόμων που επιβίωσαν και εισήχθησαν στο νοσοκομείο βίωσαν ήπια έως έντονα επίπεδα άγχους πριν πάρουν εξιτήριο, με τις γυναίκες να είναι πιο πιθανόν να βιώσουν πιο σοβαρά συμπτώματα άγχους. Το άγχος έχει αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής του ατόμου (πχ. μεγαλύτερη πιθανότητα καθυστέρησης επιστροφής στην εργασία), ενώ τα πιο κοινά συμπτώματα που βιώνουν τα άτομα είναι η ζαλάδα και η λιποθυμία, τα οποία είναι δυνατόν να υποχωρούν ύστερα από 6-8 μήνες μετά από τον χρόνο τραυματισμού (Craig et al., 2017)

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

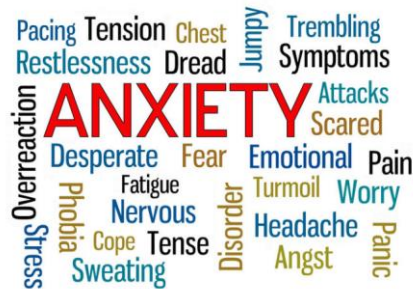
Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Άλλες επιπτώσεις των τροχαίων

Πέρα από την ψυχική υγεία, οι τροχαίες συγκρούσεις προκαλούν μια σειρά από άλλες δυσκολίες στην κοινωνική λειτουργικότητα του ατόμου. Μερικές από αυτές είναι οι εξής:

- δυσχέρειες και απουσίες στην εργασία (23% που εργαζόταν κατά την περίοδο της τροχαίας σύγκρουσης καθυστέρησε να επιστρέψει στην εργασία)
- απώλεια οικονομικής παραγωγής (το 47% ανέφερε διαρκή οικονομικά προβλήματα ιδιαίτερα όσοι υπέφεραν από αμβλύ ορθοπεδικό τραυματισμό)
- εμπόδια στην επιστροφή στην προ τραυματισμού δραστηριότητα και συμμετοχή στην ζωή (το 19% των συμμετεχόντων με τραυματισμούς στα πόδια άλλαξαν εργασία εξαιτίας της κατάστασής τους)
- αλλαγές στο σπίτι προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των θυμάτων και η ανάγκη ενός άλλου προσώπου να αναλάβει την φροντίδα τους (1.4% και 0.2% χρειάζονται ορισμένες αλλαγές στο σπίτι και στα αυτοκίνητά τους αντιστοίχως και 2.6% χρειάζονται άλλο άτομο να τους βοηθήσει στις καθημερινές δραστηριότητες.)

Οι τραυματισμοί από τροχαία συνιστούν την 3^η αιτία αναπηρίας για το 2020 ενώ ένα μεγάλο ποσοστό (83%) με λιγότερο σοβαρούς τραυματισμούς επιστρέφει στην εργασία του σε διάστημα 8-12 μηνών. Οι κυριότεροι παράγοντες που σχετίζονται με δυσκολίες στην επιστροφή στην εργασία είναι οι παρακάτω:

- επάγγελμα χειρωνακτικής φύσεως
- η μεγαλύτερη σοβαρότητα τραυματισμού

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

- το είδος τραυματισμού και η σοβαρότητα του πόνου
- η μεγαλύτερη ηλικία
- τα χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης
- το μετατραυματικό στρες , το άγχος και η κατάθλιψη.

Αντίθετα, παράγοντες οι οποίοι σχετίζονται με την επιστροφή στην εργασία είναι η διατήρηση από πλευράς του ατόμου θετικών προσδοκιών για το μέλλον (Heron- Delaney et al., 2013).

Συνέπειες σε συγγενείς και παιδιά

Οι συγγενείς αντιμετωπίζουν τις συνέπειες του τραυματισμού οικογενειακού τους προσώπου ή ενδέχεται να βιώνουν πένθος στην περίπτωση θανατηφόρου τροχαίου. Το πένθος συνιστά μια φυσιολογική αντίδραση στην απώλεια ενός σημαντικού προσώπου και περιλαμβάνει συναισθηματικές, γνωστικές και συμπεριφορικές εκδηλώσεις όπως κλάμα, θυμός, αυτό- και έτερο- κατευθυνόμενη επιθετικότητα.

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Η περίπτωση στην οποία οι αντιδράσεις αυτές επιμένουν σε ένταση και διάρκεια, (παραμένουν δηλαδή έως και έναν χρόνο για τους ενήλικες και έως έξι μήνες για τα παιδιά, έπειτα από τον θάνατο του οικείου προσώπου) και επηρεάζουν την καθημερινή λειτουργία του ατόμου τότε γίνεται λόγος για μια πιο σύνθετη κατάσταση γνωστή και ως Διαταραχή Παρατεταμένου Πένθους.

Αρνητική επίδραση παρουσιάζεται και σε άλλες πτυχές της ζωής των συγγενών όπως τη διαπροσωπική και την οικονομική, ιδιαίτερα εάν τα μέλη της οικογένειας είναι συναισθηματικά και οικονομικά εξαρτημένα από το πρόσωπο που απεβίωσε.

Τα τροχαία ατυχήματα έχουν μεγάλο αντίκτυπο στη ζωή των παιδιών με σοβαρές και συχνά χρόνιες ψυχολογικές συνέπειες. Οι κυριότερες συνέπειες που εμφανίζονται είναι η διαταραχή μετατραυματικού στρες, η κατάθλιψη, η αγχώδης διαταραχή, η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής, η διαταραχή ύπνου (π.χ. φόβος για το σκοτάδι και εφιάλτες), το άγχος του αποχωρισμού και ο βίαιος τρόπος παιχνιδιού. Τα παιδιά μικρότερης ηλικίας είναι πιο ευάλωτα να εμφανίσουν τα παραπάνω συμπτώματα λόγω των περιορισμών που θέτει το στάδιο της

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

γνωστικής τους ανάπτυξης, με αποτέλεσμα να έχουν μεγαλύτερη δυσκολία να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τις εμπειρίες και τις αναμνήσεις τους από το ατύχημα. Επιπλέον, όλα τα παιδιά θα έπρεπε να ελέγχονται για ψυχολογικές επιπλοκές μετά από τροχαία ατυχήματα και όχι μόνο όσα έχουν σοβαρούς τραυματισμούς, καθώς ενδέχεται να μην δοθεί η απαραίτητη προσοχή στην ψυχολογική προσαρμογή τους μετά από ένα τροχαίο ατύχημα (Taylor, 1999; Ellis, A., 1998).

Θεραπευτικές παρεμβάσεις

Αρχικά, είναι πολύ σημαντική η ενημέρωση των εμπλεκόμενων σε τροχαίες συγκρούσεις ατόμων και των συγγενών τους, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τις ενδείξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω και κατά συνέπεια να αναζητήσουν υποστήριξη.

Έχει φανεί ότι το διάστημα ανάμεσα στο ατύχημα και την πρώτη επαφή με ειδικό ψυχικής υγείας, παίζει πολύ σημαντικό ρόλο καθώς όσο αυξάνεται αυτό το χρονικό διάστημα τόσο αυξάνονται τα συμπτώματα του μετατραυματικού στρες. Συνεπώς, η έγκαιρη αναζήτηση υποστήριξης είναι κρίσιμη (Beck & Coffey, 2007).

Οι ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις ποικίλουν. Πιο συστηματικά έχει μελετηθεί η αποτελεσματικότητα της Γνωσιακής συμπεριφοριστικής θεραπείας (CBT) καθώς και της Υποστηρικτικής ψυχοθεραπείας. Οι παρεμβάσεις της Γνωσιακής Συμπεριφοριστικής θεραπείας εστιάζουν στα συμπτώματα του μετατραυματικού στρες και περιλαμβάνουν ένα σύνολο από τεχνικές όπως τεχνικές χαλάρωσης έκθεση στη φαντασία/in vivo στο τραύμα & γνωσιακή αναπλαισίωση.

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

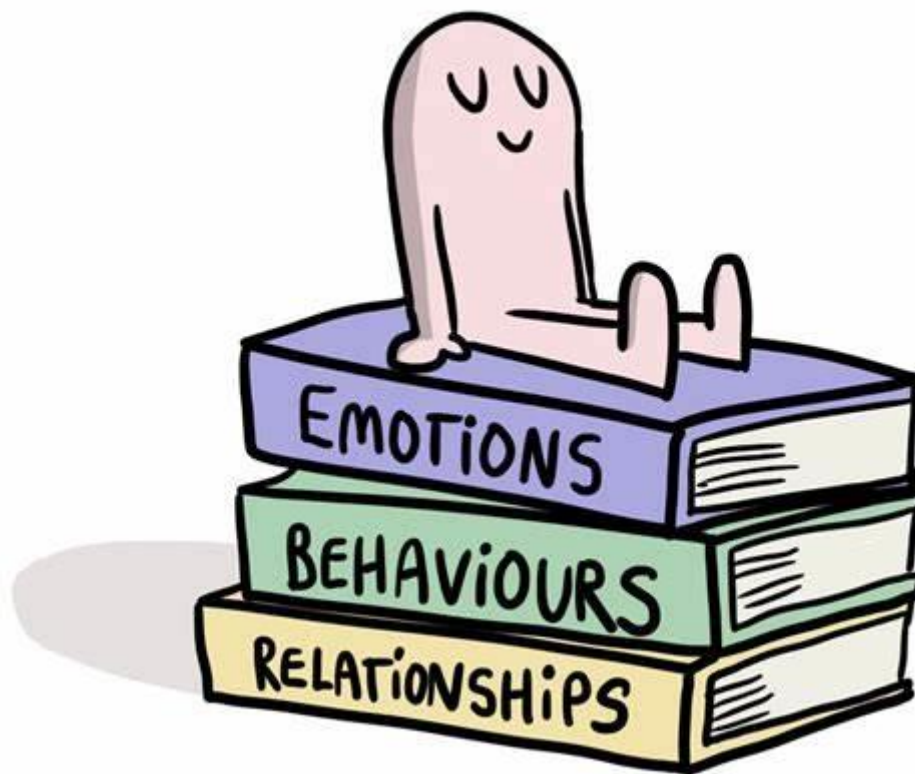

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Οι παρεμβάσεις, είτε εξειδικευμένες είτε υποστηρικτικής μορφής, σε συμπτώματα μετατραυματικού στρες κυμαίνεται από 48% έως και 80%. Ιδιαίτερα οι πρώιμες παρεμβάσεις δρουν προστατευτικά για την αποφυγή μακροχρόνιας βλάβης με σημαντική την επίδραση ως προς τη διάθεση και την παρείσφρηση τραυματικών μηνμών (Burrai et al., 2021).

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

Δρόμοι στο Μέλλον

Συμμαχία για την ασφάλεια
και τον πολιτισμό στο δρόμο

Βιβλιογραφία

1. WHO (2022). <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/road-traffic-injuries>
2. Kenardy, J, Heron-Delaney, M., Warren, J. & Brown, E.A., (2014). Effect of Mental Health on Long-Term Disability After a Road Traffic Crash: Results From the UQ SuPPORT Study. Archives of Physical Medicine And Rehabilitation. 96 (3): 410-417.
3. Almutairi, N.M. & Altamini, M.A., (2019). The psychosocial consequences of road traffic accidents: a review article. International Journal of Medicine in Developing Countries, 3 (12): 1104-1109
4. Craig, A., Elbers, N., Jagnoor, J., Gopinath, B., Kifley, A., Dinh, M., Pozzato, I., Ivers, R., Nicholas, M., & Cameron, I. (2017). The psychological impact of traffic injuries sustained in a road crash by bicyclists: A prospective study. Traffic Injury Prevention, 18(3), 273–280. <https://doi.org/10.1080/15389588.2016.1248760>
5. Heron-Delaney M, Kenardy J, Charlton E, Matsuoka Y. A systematic review of predictors of posttraumatic stress disorder (PTSD) for adult road traffic crash survivors. Injury. 2013;44(11):1413–22. <https://doi.org/10.1016/j.injury.2013.07.011>.
6. Taylor, A. (1999). Towards the classification of disasters and victims. Traumatology, 5(2), 12–25. <https://doi.org/10.1177/153476569900500203>
7. Ellis, A., Stores, G., & Mayou, R. (1998). Psychological consequences of road traffic accidents in children. European Child & Adolescent Psychiatry, 7(2), 61–68. <https://doi.org/10.1007/s007870050048>
8. Beck JG, Coffey SF. (2007). Assessment and treatment of PTSD after a motor vehicle collision: Empirical findings and clinical observations. Prof Psychol Res Pr. Dec;38(6):629-639. doi: 10.1037/0735-7028.38.6.629.
9. Burrai, J., Quagliari, A., Lausi, G., Frascchetti, A., Couyoumdjian, A., Guidoni, U., Vedovi, S., Ferracuti, S., Giannini, A.M., & Mari, E. (2021). A model of Early Psychological Intervention for Direct and Indirect Road Victims.

Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», Νεμέσεως 2, Αθήνα 11253, Τηλ.: 210-8620150, Email: info@ioas.gr, www.ioas.gr

Μια πρωτοβουλία

Με την υποστήριξη των Μελών της Συμμαχίας για την Ασφάλεια και τον Πολιτισμό: «Δρόμοι στο Μέλλον»

DIAGEO

